

Kirkollishallituksen kokous 8.10.2019

Pöytäkirja

Aika: 8.10.2019 klo 13.30-14.35
Paikka: Kirkollishallituksen tilat, Karjalankatu 1, Kuopio
Läsnä: arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, metropoliitta **Elia**, kirkkoherra **Markku Salminen**, nunna **Elisabet**, **Hannele Meskus**, **Matti Tolvanen** (puhelimien välityksellä)
Esittelijät: palvelukeskuksen lakimies **Jari Rantala**, taluspäällikkö **Henna Mynttinen**, kirkkopalvelujen koordinaattori **Sirpa Okulov**, kiinteistöpäällikkö **Matti Rouvinen**
Sihteeri: Annaleea Kemppainen

Merkitään, että selvitysmies Hannu Palsola kertoi kokouksen alussa seurakuntien yhdistymisen tilannekatsauksen.

Arkkipiispa Leon esittely

72

Helsingin, Lahden ja Hämeenlinnan ortodoksisten seurakuntien seurakunnanvaltuustojen päätösten vahvistaminen koskien yhdistymissopimuksen hyväksymistä

Esteellisyys: Markku Salminen ja nunna Elisabet

Tausta:

Seurakunnat ovat neuvotelleet yhdistymissopimuksen asiasisällön ja kaikkien seurakuntien seurakunnanvaltuustot ovat hyväksyneet sopimuksen, jonka mukaisesti sopimus astuu voimaan 1.1.2020 ja Lahden ja Hämeenlinnan ortodoksiset seurakunnat lakkaavat ja yhdistyvät Helsingin ortodoksiseen seurakuntaan. Sopimuksen hyväksymisen jälkeen on lainsäädäntötyön aikataulujen takia käynyt ilmi, että yhdistyminen ei ole mahdollista siten, että yhdistyvien seurakuntien seurakunnanvaltuustoissa voitaisiin taata uuden seurakunnan tasavertainen alueellinen edustus. Sen vuoksi sopimuksen täytäntöönpanon ajankohtaa tulee lykätä 1.1.2021 saakka.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston 26.8.2019 §9, Lahden ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston 26.8.2019 §5 ja Hämeenlinnan ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston 26.8.2019 §37 päätökset koskien seurakuntien yhdistymissopimuksen hyväksymistä, kuitenkin siten, että varsinainen täytäntöönpano tapahtuu 1.1.2021 alkaen (OrtL 65-67 §:t). **Liitteet 72 a – d.**

Yhdistymiset tapahtuvat kaikissa seurakunnissa samaan aikaan 1.1.2021, jolloin liittyvät seurakunnat lakkaavat. Kirkollishallitus toteaa, että OrtL:n 8§:n ja Kj 13§:n mukaisesti Helsingin, Lahden ja Hämeenlinnan ortodoksiset seurakunnat voivat aloittaa sopimukseen perustuvan yhteistyön 1.1.2020 alkaen, mutta säilyvät itsenäisinä seurakuntina vuoden 2020 loppuun saakka.

Perustelut:

Seurakunnanvaltuuston päätös on OrtL:n 66 ja 98 §:n perusteella alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi silloin, kun päätös koskee pykälässä mainittujen oikeustoimien tekemistä. Päätös on vahvistettava, jollei se ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi, eikä se myöskään ole epätarkoituksenmukainen. Päätöksen vahvistamiselle ei ole estettä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Markku Salminen ja nunna Elisabet eivät osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Arkkipiispa Leon esittely**73****Lappeenrannan, Kotkan ja Haminan ortodoksisten seurakuntien seurakunnanvaltuustojen päätösten vahvistaminen koskien seurakuntien yhdistymissopimuksen hyväksymistä****Tausta:**

Seurakunnat ovat neuvotelleet yhdistymissopimuksen asiasisällön ja kaikkien seurakuntien seurakunnanvaltuustot ovat hyväksyneet sopimuksen, jonka mukaisesti sopimus astuu voimaan 1.1.2020 ja Kotkan ja Haminan ortodoksiset seurakunnat lakkaavat ja yhdistyvät Lappeenrannan ortodoksiseen seurakuntaan. Sopimuksen hyväksymisen jälkeen on lainsäädäntötyön aikataulujen takia käynyt ilmi, että yhdistyminen ei ole mahdollista siten, että yhdistyvien seurakuntien seurakunnanvaltuustoissa voitaisiin taata uuden seurakunnan tasavertainen alueellinen edustus. Sen vuoksi sopimuksen täytäntöönpanon ajankohtaa tulee lykätä 1.1.2021 saakka.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Lappeenrannan ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston 20.8.2019 §6, Kotkan ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston 30.7.2019 §7 ja Haminan ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston 19.8.2019 §6 päätökset koskien seurakuntien yhdistymissopimuksen hyväksymistä, kuitenkin siten, että varsinainen täytäntöönpano tapahtuu 1.1.2021 alkaen (OrtL 65-67 §:t). **Liitteet 73 a – b.**

Yhdistymiset tapahtuvat kaikissa seurakunnissa samaan aikaan 1.1.2021, jolloin liittyvät seurakunnat lakkaavat. Kirkollishallitus toteaa, että OrtL:n 8§:n ja Kj 13§:n mukaisesti Lappeenrannan, Kotkan ja Haminan ortodoksiset seurakunnat voivat aloittaa sopimukseen perustuvan yhteistyön 1.1.2020 alkaen, mutta säilyvät itsenäisinä seurakuntina vuoden 2020 loppuun saakka.

Perustelut:

Seurakunnanvaltuuston päätös on OrtL:n 66 ja 98 §:n perusteella alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi silloin, kun päätös koskee pykälässä mainittujen oikeustoimien tekemistä. Päätös on vahvistettava, jollei se ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi, eikä se myöskään ole epätarkoituksenmukainen. Päätöksen vahvistamiselle ei ole estettä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

74

Kirkolliskokouksen toimihenkilöiden valitseminen sekä menojen kattaminen ja palkkioista päättäminen

Esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että kirkolliskokouksen puheenjohtajana toimii arkkipiispa Leo, 1. varapuheenjohtajana metropoliitta Arseni 2. varapuheenjohtajana metropoliitta Elia sekä 3. varapuheenjohtajana on pappisjäsen ja 4. varapuheenjohtajana on maallikkojäsen.

Lisäksi esitetään, että sihteereinä toimivat palvelukeskuksen lakimies Jari Rantala ja hallinnon assistentti Annalea Kemppainen.

Edelleen kirkollishallitus esittää, että mahdollisten tervehdysten lähettämisestä ja muista käytännön järjestelyistä huolehtii sihteeristö puheenjohtajiston johdolla.

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että kirkolliskokouksen menot katetaan keskusrahaston varoista ja että edustajille, sihteeille ja avustajille suoritetaan palkkiot ja korvaukset seuraavasti:

1. Matkakorvaukset, päivärahat ja mahdollinen ylityö maksetaan toimihenkilöille kirkon työehtosopimuksen mukaan.
2. Edustajien ja avustajien majoitus sekä matkakorvaukset kokouspäivinä maksetaan suoraan kirkon varoista. Edustajat vastaavat mahdollisista puhelinkuluistaan itse. Palkkioina suoritetaan kokouspäiviltä puhemiesistölle 50 euroa ja muille kokousedustajille 40 euroa. Palkkion lisäksi kokousedustajille korvataan kokouksesta aiheutuneet todelliset ansionmenetykset.
3. Valiokuntien puheenjohtajille ja sihteeille maksetaan palkkiona 50 euroa kokouspäivältä.
4. Edustajille ei makseta kokouspäiviltä erillistä päivärahaa.
5. Edustajien tulee hakea korvauksia kahden kuukauden kuluessa kirkolliskokouksen päättymisestä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

75

Kirkolliskokouksen 2019 asialuettelon vahvistaminen**Vuoden 2019 kirkolliskokouksen asialuettelo****Kokouksen järjestäytyminen**

1. Puheenjohtajiston ja sihteeristön toteaminen sekä varapuheenjohtajien valitseminen
2. Kirkolliskokouksen asialuettelon vahvistaminen ja asioiden käsittely valiokunnissa
3. Kirkolliskokouksen menojen kattaminen, päättäminen edustajien ja avustajien palkkioista

Kirkollishallituksen esitykset

4. Kirkolliskokouksen valiokuntien jäsenten valinta
5. Kirkollishallituksen asiantuntijajäsenten valinta
6. Kirkon tilintarkastajien valitseminen
7. Kirkon keskusrahaston tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus vuodelta 2018 sekä vastuuvapaudesta päättäminen
8. Keskusrahaston vuoden 2020 talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2020–2022
9. Apulaispiispan toimen täyttäminen
10. Kirkollishallitukselle saapuneet aloitteet
 - a) Nunna Elisabetin aloite palvelukeskuksen nykymuotoisen toiminnan arvioinnista
 - b) Kuopion ortodoksisen seurakunnan ja Esko Huovisen aloite avustuksen myöntämisestä Kuopion ortodoksiselle seurakunnalle
 - c) Metropoliitta Arsenin ja Metropoliitta Elian aloite hiippakuntarajojen tarkastuksesta
 - d) Kanttorien (Merras-Häyrynen, Matsi, Laukkanen) aloite avustuksen myöntämisestä kirkkolaulupäiviä varten
11. Lakityöryhmän raportti
12. Kiinteistötyöryhmän raportti
13. Taloustyöryhmän raportti
14. Hallinnon uudistuksen ohjausryhmän raportti
15. Lakityöryhmän toimeksiannon jatkaminen

Tiedoksi merkittävät asiat

16. Vuoden 2018 kirkolliskokouksen päätökset ja jatkotoimet
17. Keskusrahaston ja seurakuntien yhteiset tulos- ja taselaskelmat sekä Valamon luostarin ja Lintulan luostarin tilinpäätökset vuodelta 2018
18. Yhdistelmä-laskelma, joka käsittää kirkon keskusrahaston tilinpäätöksen, Skiitta Oy:n tilinpäätöksen sekä Konevitsan ja Petsamon luostarien tilinpäätökset vuodelta 2018
19. Skiitta Oy:n talousarvio vuodelle 2020

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa vuoden 2019 kirkolliskokouksen asialuettelon.

Kirkollishallitus esittää, että asiat käsitellään valiokunnissa seuraavasti:

Hallintovaliokunta, asiat: 10a, 12, 14

Lakivaliokunta, asiat: 9, 10c, 11, 15

Sivistysvaliokunta, asiat: -

Talousvaliokunta, asiat: 7, 8, 10b, 10d, 13

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

76

Kirkolliskokouksen valiokuntien jäsenten valitseminen

Kirkolliskokous valitsee talous-, hallinto-, sivistys-, laki- sekä tarkastusvaliokunnan jäsenet toimikaudekseen.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää, että valiokuntien jäsenet valitaan tehtäviin seuraavasti:

Lakivaliokunta: Ritva Bly, Mikko Sidoroff, Matti Tolvanen, Jonas Bergenstad

Sivistysvaliokunta: Tuovi Haikala, Anna Kasdaglis, Juhani Matsi, Risto Nordell, Elina Palola, Juha Riikonen, Aleksander Roszczenko, Ulla Saarinen, arkkimandriitta Sergei

Hallintovaliokunta: Heikki Huttunen, Jarmo Ihalainen, Dmytro Lang, Sofia Laukkanen, Lea Oravalahi-Pehkonen, Mikael Sundkvist, nunna Elisabet (Liisa Toppila), Timo Tynkkynen, Teo Merras, Jaana Tanhuanpää

Talousvaliokunta: Armas Hakkola, Esko Huovinen, Ioannis Lampropoulos, Mari Mattila, Hannele Meskus, Varvara Merras-Häyrynen, Marko Patronen, Anna-Katriina Salmikangas, Markku Salminen

Tarkastusvaliokunta: Lea Oravalahi-Pehkonen, Anna Kasdaglis, Marko Patronen, Matti Tolvanen

Perustelut:

Ehdotuksessa on huomioitu kirkolliskokouksen edustajien omat toiveet, kirkollishallitukselle toimitetuista ansioluetteloista ilmenevä ammattitaito, aikaisempi työskentely valiokunnissa, esteellisyydet, sukupuolijakauma sekä jäsenten lukumääräinen jakautuminen mahdollisimman tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti eri valiokuntien välillä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

77

Kirkollishallituksen asiantuntijajäsenten valitseminen

Kirkolliskokous valitsee toimikaudekseen kirkollishallituksen neljä asiantuntijajäsentä ja henkilökohtaista varamiestä OrtL:n 31 ja 32 §:n mukaisesti.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää, että kirkolliskokous valitsee toimikaudekseen kirkollishallituksen neljä asiantuntijajäsentä ja heille henkilökohtaiset varamiehet.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

78

Kirkon tilintarkastajien valinta

Kirkolliskokous valitsee toimikaudekseen kirkon tilintarkastajat OrtL:n 58§:n mukaisesti. Kirkon tilintarkastajana toimii KHT tilintarkastusyhteisö PWC Oy ja vastuulliset tilintarkastajat ovat Kuopion toimistosta.

Esitys:

Nykyinen KHT tilintarkastusyhteisö PWC Oy jatkaa tehtävässä.

Perustelut:

Kirkon ja sen seurakuntien hallinnon uudistaminen on vireillä ja keskitetyn taloushallinnon kautta on pyrkimyksenä yhtenäistää kaikkien yksiköiden toimintatapoja ja kirjanpitokäytäntöä. Tässä työssä nykyinen tilintarkastusyhteisö on paras vaihtoehto tuntiensa kirkon hallinnollisen sekä taloudellisen rakenteen ja yhteisö toimii tällä hetkellä myös eräiden seurakuntien tilintarkastajana.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Taluspäällikön esittely

79

Toiminta-avustukset syrjäseutuja palvelevaan hengelliseen toimintaan

Esteellisyys: Matti Tolvanen

Kirkon keskusrahastosta on maksettu toiminta-avustusta koltia sekä syrjäseutuja palvelevaa hengellistä toimintaa varten. Kirkko on saanut hakemuksesta luvan edelleen avustaa toimintaa saamastaan valtionavustuksesta vuosina 2018 ja 2019.

Lapin ortodoksisen seurakunnan kanssa on kirkolla voimassa oleva sopimus avustamisesta 31.12.2020 saakka. Vaasan ja Joensuun ortodoksisten seurakuntien kanssa olevat sopimukset päättyvät vuoden 2019 loppuun.

Joensuun ortodoksinen seurakunta on hakenut avustusta 31.5.2018 ajalle 1.1.2019 – 31.12.2020. Kirkollishallitus on käsitellyt asiaa 12.9.2018 budjettikäsitteilyn yhteydessä ja avustamista on päätetty jatkaa siirtymäajan ennen mahdollista organisaatiomuutosta vuosi kerrallaan, mikäli edelleen avustaminen valtionapupäätöksestä sallitaan. **Liite 79a.**

Vaasan ja Oulun ortodoksinen seurakunta on lähettänyt kirkollishallitukselle hakemuksen Kokkolan alueelle sijoittuvan matkapapin ja kanttorin palkkauksen avustamiseen ajalle 1.1.2020 – 31.12.2020. **Liite 79b.**

Esitys:

Kirkollishallitus päättää, että Joensuun sekä Vaasan ja Oulun seurakuntien työparien avustamista jatketaan siirtymäajan, ennen mahdollista organisaatiomuutosta vuosi kerrallaan, mikäli edelleen avustaminen valtionapupäätöksessä sallitaan.

Perustelut:

Molempien seurakuntien maantieteellinen alue on laaja ja seurakunnissa on alueita, joilla jäsenistöä on harvassa. Jäsenistön ikääntyminen lisää hengellisen työn tarvetta kodeissa ja hoitolaitoksissa, kun ikääntynyt väestö ei enää jaksa käydä kirkossa. Nuorten säilyttäminen kirkon jäsenenä vaatii myös läsnäoloa ja nuorten sitouttamista kirkon piiriin.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Matti Tolvanen ei osallistunut asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Taluspäällikön esittely

80

Keskusrahaston vuoden 2020 talousarvio

Kirkollishallitus käsitteli talousarvion linjauksia kokouksessaan 27.8.2019. Talousarvioesitys on laadittuolemassa olevien tietojen perusteella. Keskitettävistä keskushallinnon toimesta tuotettavista uusista palveluista, kuten kiinteistönhallinta, yhteinen lehti ja vapaaehtoistyön palvelut on laadittu erillinen laskelma ja selvitys. **Liitteet 80 a – c, EI JULKINEN.** Ne eivät sisälly liitteenä olevaan talousarvio esitykseen, aikaisemmissa päätöksissä ei ole otettu kantaa, miten uudet keskitettävät palvelut tullaan rahoittamaan, liitteenä **80 d ja 80e, EI JULKINEN** talousarvioesitys vuodelle 2020.

Esitys:

Kirkollishallitus päättää varaudutaanko keskusrahaston talousarviossa uusien palvelujen tuottamiseen vuodesta 2021 lähtien esitetyssä laajuudessa. Palvelujen käynnistämisestä aiheutuu kustannuksia vuodesta 2020 alkaen. Lisäksi kirkollishallitus päättää palvelujen kustannusten kattamisesta keskusrahastomaksulla.

Päätöksen mukaiset muutokset viedään talousarvioon ja se käsitellään seuraavassa kirkollishallituksen istunnossa.

Päätös:

Kirkollishallitus päätti varautua keskusrahaston talousarviossa uusien palvelujen tuottamisesta vuodesta 2021 alkaen esitetyssä laajuudessa. Kirkollishallitus päätti myös, että palvelujen kustannukset katetaan keskusrahastomaksulla.

Taluspäällikön esittely**81****Skiitta osakeyhtiön talousarvio 2020 ja suunnitelmavuodet 2021 – 2022**

Skiitta Oy:n talousarvio vuodelle 2020 on ylijäämäinen 12 000 euroa. Vuokratulojen arvioidaan olevan noin 62 000 euroa. Suurimmat kuluerät ovat vastikkeet (17 000 euroa) ja Suomen ortodoksiselta kirkolta saadun lainan korko (14 500 euroa).

Esitys:

Kirkollishallitus hyväksyy **liitteen 81, EI JULKINEN** mukaisen talousarvion ja –suunnitelman ja lähettää sen kirkolliskokoukselle tiedoksi.

Perustelut:

Skiitta osakeyhtiön omistaa Suomen ortodoksinen kirkko. Yhtiön päätösvaltaa käyttää kirkollishallitus.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely**82****Maahenki Oy:n kanssa solmitun julkaisutoimintaa koskevan sopimuksen irtisanominen ja kirkon kirjavaraston siirto Valamon luostarille**

Suomen ortodoksisen kirkon ja Maahenki Oy:n välillä on solmittu julkaisujen tuotanto-, myynti- ja markkinointisopimus 20.9.2006. **Liite 82a, EI JULKINEN.**

Sopimuksen mukaisesti Maahenki Oy on myynyt kirkon toimeksiannosta julkaistuja tuotteita ja sitoutunut tilittämään myyntitulot sovitulla provisiolla vähennettynä kirkolle. Kirjavarasto on sopimuksen mukaisesti kirkon omaisuutta.

Maahenki Oy on toistuvasti laiminlyönyt tilittää myyntituotot kirkolle, eikä ole huomautuksista huolimatta suorittanut erääntyneitä saatavia, joiden tämän hetkinen määrä ilmenee **liitteestä 82b, EI JULKINEN**.

Sopimuksen ehtojen mukaisesti toisella osapuolella on oikeus irtisanoa sopimus päättyään heti laiminlyönnin johdosta, jos sitä ei ole korjattu 30 päivän kuluessa huomautuksesta. Muussa tapauksessa irtisanomisaika on kuusi kuukautta.

Kirkon omistamaa kirjavarastoa säilytetään Porvoon Kirjakeskus Oy:n tiloissa, jonka kanssa Maahenki Oy:llä on voimassa oleva sopimus.

Esitys:

Kirkollishallitus irtisanoo Maahenki Oy:n kanssa solmitun sopimuksen päättyään heti ilman irtisanomisaikaa sopimusrikkomuksen vuoksi.

Kirkollishallitus päättää luopua julkaisutoiminnan harjoittamisesta ja siirtää olemassa olevan kirjavaraston Valamon luostarille, joka jatkaa kirjojen myyntiä ja markkinointia oman nettikaupan kautta ja yhteistyössä Porvoon Kirjakeskuksen kanssa.

Perustelut:

Yhteistyö ei toimi kirkon ja Maahenki Oy:n välillä sen vuoksi, että myyntitilitykset on laiminlyöty ja raportit myynneistä ovat niin puutteellisia, että asiaan on puututtu kirkon tilintarkastajien toimesta. Kirjavaraston arvoa on alaskirjattu kirkon tilinpäätöksessä usean vuoden aikana tilintarkastajien ehdottamalla tavalla ja varaston kirjanpidollinen arvo ilmenee **liitteestä 82c, EI JULKINEN**.

Näillä perusteilla on tarkoituksenmukaista ja taloudellisesti perustelua luopua julkaisutoiminnasta ja siirtää siihen liittyvät velvoitteet Valamon luostarille, jolla on paremmat edellytykset liiketoiminnan hoitamiseen. Varasto luovutetaan luostarille korvauksetta ja luostari sopii yhteistyön jatkosta Porvoon Kirjakeskus Oy:n kanssa, varastossa olevien kirjojen nimikkeet ja määrät ilmenevät **liitteestä 82d, EI JULKINEN**.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kiinteistöpäällikön esittely

83

Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 12.8.2019 §28 a) vahvistaminen, koskien pääkirjon purkamisen kumoamista

Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunnanvaltuusto on kokouksessaan 12.8.2019 tehnyt yksimielisen päätöksen:

28 § a) Valtuusto päätti esittää kirkollishallitukselle Hämeenlinnan ortodoksisen kirkon purkuluvan kumoamista.

Laki ortodoksisesta kirkosta 98§ mukaan seurakunnanvaltuuston päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kirkon tai rukoushuoneen rakentamista tai purkamista.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Hämeenlinnan ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 12.8.2019 § 28 a). **Liite 83.**

Perustelut:

Jollei alistettu päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai ole muuten lainvastainen ja jollei se myöskään ole epätarkoituksenmukainen, se on vahvistettava. Päätökseen voidaan vahvistettaessa tehdä asiasisältöön vaikuttamattomia oikaisuluonteisia korjauksia.

Kirkolliskokouksen asettaman työryhmän selvityksen perusteella tulee Hämeenlinnan seurakunnan ydinalueella olla tila, jossa palveluksia ja toimituksia pidetään seuraavan 10-20 vuoden tarkastelujakson ajan. Kirkkorakennus on myös kauniilla paikalla vanhan hautausmaan yhteydessä, joten myös miljöön puolesta säilyttäminen on parempi vaihtoehto kuin purkaminen. Hämeenlinnan kirkon ei katsota olevan korjauskelvoton eikä alueen kokoon nähden sopimaton tiloiltaan tai sijainniltaan, joten purkamispäätöksen kumoaminen vahvistaminen on alueen kirkollisen toiminnan jatkuvuuden kannalta myös perusteltua.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kiinteistöpäällikön esittely

84

Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen § 28 b) vahvistaminen, koskien Hämeenlinnan kirkon peruskorjaamista

Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunnanvaltuusto on kokouksessaan 12.8.2019 tehnyt yksimielisen päätöksen:

28 § b) Valtuusto päätti esittää kirkollishallitukselle Hämeenlinnan ortodoksisen kirkon peruskorjaamista ja uudistamista sekä rakennuslupaa hankkeelle.

Laki ortodoksisesta kirkosta 98§ mukaan seurakunnanvaltuuston päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kirkon tai rukoushuoneen rakentamista tai purkamista.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Hämeenlinnan ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen 12.8.2019 § 28b) Hanketta koskevat asiat tulee saattaa kirkon kiinteistöpäällikön tiedoksi ennen niistä päättämistä, jotta kiinteistöpäällikkö voi seurata hankkeen etenemistä ja suorittaa valvontaa. **Liite 83.**

Perustelut:

Jollei alistettu päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai ole muuten lainvastainen ja jollei se myöskään ole epätarkoituksenmukainen, se on vahvistettava. Päätökseen voidaan vahvistettaessa tehdä asiasisältöön vaikuttamattomia oikaisuluonteisia korjauksia.

Seurakunta on kerännyt korotettua kirkollisveroa usean vuoden ajan tarkoituksenaan rakentaa uusi kirkko Hämeenlinnaan sisäilmaongelmasta kärsivän kirkon tilalle. Seurakunnalla on sijoitusvarallisuutta hankkeen toteuttamiseksi jopa ilman ulkopuolista rahoitusta. Seurakuntaliitosneuvotteluissa on myös puhuttu Hämeenlinnan seurakunnan sijoitusvarallisuuden käyttämisestä kirkon peruskorjaushankkeeseen. Seurakunnalla on sijoitusvarallisuutta vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan yhteensä arvopaperissa 838 000 euroa sekä rahoissa ja muissa saamisissa yhteensä 125 000 euroa. Seurakunnan käyttökate on -47 000 euroa negatiivinen, mutta rahoitustuottojen kanssa vuosikate 19 000 euroa positiivinen. Vuosikatetta rasittavat myös vuokratilojen kustannukset -27 000 euroa.

Uudisrakennuksen kustannukset olisivat olleet merkittävästi suuremmat kuin nykyisen kirkon käyttökuntoon remontoimisen (KH:n päätös rakentamisen kustannuksista maksimissaan 1 300 000 euroa). Hämeenlinnan kirkko on rakennettu betonista ja tiilestä, joten sen korjaaminen käyttökuntoon hyvällä asiantuntemuksella ei ole lainkaan mahdotonta. Seurakunta on päättänyt kilpailuttaa hankkeelle asiantuntijan rakennushankkeesta ja kokonaisuudesta vastaamaan. Kirkollishallitus on sitä mieltä, että ammattimaisesti valvotulla ja asiantuntijan ohjaamalla peruskorjaushankkeella on merkittävästi paremmat onnistumisen mahdollisuudet kuin uudisrakennushankkeella. Hankkeessa nähdään kuitenkin riski, jossa Hämeenlinnan seurakunta voi varomattomalla toiminnalla ajaa itsensä taloudelliseen ahdinkoon sijoittamalla kaikki tuottavat arvopaperit kirkon peruskorjaukseen.

Peruskorjauksen kustannuskatto tulee määrittellä tarkoin ja periaate sen määrittämiseksi tulisi olla varallisuuden osittainen säästäminen. Hankeen kokonaiskustannustavoitteet tulee asettaa puoleen uudisrakennushankkeen kustannuksista. Kaikkien osapuolten tulee olla tietoisia kustannuskatosta, mutta suunnittelijoille tulee painottaa, että tunnistaessaan kustannuspaineet tulee siitä ilmoittaa rakennuttajakonsultille, jotta voidaan selvittää toteutusvaihtoehtojen kustannusvaikutukset ja vaikutukset käyttökään. Vaihtoehtojen kustannusvaikutukset tulee pystyä selvittämään etukäteen, jotta työmaan aikana voidaan keskittyä valvomaan toteutusta.

Tiukkoihin tavoitteisiin pääseminen edellyttää määrätietoista rakennuttamista, oikeiden ratkaisujen etsimistä ja työmenetelmien yhteen sovittamista sekä tarkkaa kustannusseurantaa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kiinteistöpäällikön esittely

85

Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöksen § 28 c) vahvistaminen, koskien tarjouksen hyväksymistä

Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunnanvaltuusto on kokouksessaan 12.8.2019 tehnyt yksimielisen päätöksen:

28 § c) Valtuusto päätti, että seurakunta hyväksyy Sweco Oy:n tarjouksen. Valtuusto esittää kirkollishallitukselle, että pääkirkko uudistetaan ja peruskorjataan yhteistyössä Sweco Oy:n kanssa. Hankkeen keskeisin lähtökohhta ja päämäärä on vaurioiden korjaus sekä rakennuksen teknisen käyttöiän pidentäminen vähintään 20 vuodeksi eteenpäin. Esitetty kustannusarvio perustuu Raksystems Oy:n korjaustapaehdotukseen sekä sisältää rakennuttajakonsultin tarjouksen kustannukset. Tarkempi kustannusarvio laaditaan yhteistyössä rakennuttajakonsultin kanssa.

Laki ortodoksisesta kirkosta 98§ mukaan seurakunnanvaltuuston päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kirkon tai rukoushuoneen rakentamista tai purkamista.

Esitys:

Kirkollishallitus ei vahvista Hämeenlinnan ortodoksinen seurakunnan seurakunnanvaltuuston päätöstä 12.8.2019 § 28c). **Liite 83.**

Perustelut:

Hämeenlinnan seurakunnan hankintamenettely on *Laki julkista hankinnoista ja käyttö sopimuksista 1397/2016* vastainen, koska sen kokonaisarvo ylittää palvelujen oston kynnysarvon 60 000 euroa. Seurakuntaa ohjeistetaan kumoamaan hankintapäätös, ilmoittamaan hankinnan keskeytyksestä kaikille osapuolille ja kilpailuttamaan palveluhankinta *Laki julkista hankinnoista ja käyttö sopimuksista 1397/2016* mukaisesti.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

86

Uskonnonopetusavustukset vuodelle 2019

Esteellisyys: Markku Salminen, nanna Elisabet, Hannele Meskus

Uskonnonopetuksen avustamiseen on varattu 58 000 euroa. Avustuksia on haettu seuraavasti:

Seurakunta	avustusta haettu 2019	myönnetty 2018	myönnetty 2017
Helsinki	30 000	8 000 (ei nostettu)	-
Lappi	12 500	9 000	12 500
Oulu	700	2 000	8 000

Rautalampi	7 500	9 000	10 000
Saimaa	27 000	9 000	14 500
Vaasa	16 000	12 000	13 500
yht.	93 700		

Opetuksen jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää. Ortodoksisen uskonnon opettaja kohtaa koko ikäluokan ja on eräissä kunnissa ainoa henkilö, joka ”edustaa lapsille seurakuntaa”. Siksi koulun opetustyötä tulee tukea. Ortodoksinen opettaja kohtaa enemmän oppilaita, kuin mitä ko. ikäluokassa on jäseniä seurakuntien rekisterissä. Yläkoulussa ortodoksisen opetukseen osallistuu koko Suomessa 1.6% ikäluokasta (OPH tilasto 2016). Helsingissä ortodoksisen uskonnonopetukseen osallistuvien % osuus on vieläkin suurempi. Uskonnonopetus voidaan nähdä osana maahanmuuttajatyötä ja kotoutusta.

Seurakuntien hakemukset:

Helsinki: Helsingin seurakunnan alueella osa ortodoksisista oppilaista on vaarassa jäädä opetuksen ulkopuolelle, koska opettajille ei makseta kilometrikorvauksia. Helsingin uskonnonopetuskuluja nostaa se, että alueella on myös ruotsinkielistä opetusta ja yksityiskouluja. **Liite 86a.**

Lappi: Maantieteellisesti laaja alue. **Liite 86b.**

Oulu: Oulu hakee 700 euroa koululaispalvelusten kustannuksiin Meri-Lapin alueella. **Liite 86c.**

Rautalampi: Opettajien matkalaskuihin ja opetuskuluihin. **Liite 86d.**

Saimaa: Seurakunnan alueella on paljon pieniä kuntia, joissa ei täyty ns. kolmen sääntö ja sekä opetus- että matkakulut maksaa seurakunta. **Liite 86 e-f.**

Vaasa: Opetusryhmät ovat pieniä ja kaukana toisistaan. Avustusta haetaan sekä matka että palkkakuluihin. **Liite 86g.**

Päätösesitys:

Seurakunta	2019
Helsinki	8 000
Lappi	11 300
Oulu	700
Rautalampi	7 500
Saimaa	16 000
Vaasa	14 500
yht.	58 000

Kirkollishallitus pitää tärkeänä, että uskonnonopetus kouluissa turvataan. Avustusten myöntämisperusteina ovat uskonnonopetusmenot, seurakunnan maksuvalmius, aikaisemmat avustukset ja uskonnonopetusjärjestelyt seurakunnan alueella.

Kirkollishallitus kiinnittää huomiota siihen, että seurakuntien ei pidä maksaa kuitenkaan kunnille kuuluvia velvoitteita. Uskonnonopetusjärjestelyjä pitää tarkastella seurakunnan alueella kokonaisuutena ja pyrkiä koordinoimaan opetus niin, ettei turhia matkakuluja synny. Tämä edellyttää yhteistyötä

koulujen kanssa, sillä opetus on kuntien vastuulla. Myös osittaista verkko-opetusta tulee harkita alueilla, jossa välimatkat ovat pitkiä.

Edellä esitetyt summat ovat enimmäismääriä, maksatus tapahtuu toteutuneiden kulujen mukaan.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkitään, että Markku Salminen, nanna Elisabet, Hannele Meskus eivät osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

87

Ortodoksisten nuorten liitto (ONL) ry yhteistyösopimus

Suomen ortodoksisen kirkon ja Ortodoksisten nuorten liitto ry (ONL) yhteistyösopimus päättyy 2019. Uusi sopimus on kolmivuotinen (2020-2022)

ONL toteuttaa kirkon strategiaa valtakunnallisena nuorisotyön keskusjärjestönä ja on selkeästi osa kirkon palvelukenttää.

ONL on nuorisotyön ammattiosaaja. Liiton perustehtävä on auttaa ortodoksisia nuoria kasvamaan aktiivisiksi kirkon ja yhteiskunnan jäseniksi sekä vahvistaa lasten ja nuorten ortodoksista identiteettiä ja minäkuvaa. Järjestön toimintaa tarvitaan ennen kaikkea niissä seurakunnissa, joissa ei ole palkattuja lapsi- ja nuorisotyön tekijöitä.

Liiton toimintaa ohjaavat liiton säännöt ja strategia. Liiton toimintaa suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan liiton johtokunnan kanssa pitkin vuotta. Suomen ortodoksisen kirkon (kasvatusasiain koordinaattori) kanssa käydään vuosittain läpi yhteistyösopimukseen liittyvät asiat. Arviointiraportti käydään läpi kollegion istunnossa.

ONL ry:n strategia ”Nuoria kirkossa nyt ja vuonna 2030” pääkohdat ovat:

Liiton visio 2030

1. ONL ry:n myötävaikutuksesta kirkossa ja yhteiskunnassa on aktiivisia ja osallistuvia nuoria.
2. ONL ry on asiantunteva, maailmaa ja aikaansa seuraava ja tutkiva järjestö sekä nuorisotyön toimija ja koordinaattori.

Liiton toiminta-alueet (2019-2020):

- Nuorten osallisuus
- Koulutustoiminta, leirit ja tapahtumat sekä kansainvälinen toiminta
- Tiedotustoiminta, viestintä ja julkaisutoiminta

Esitys:

Kirkollishallitus esittää yhteistyösopimuksen hyväksymistä kolmivuotiskaudelle **2020-2022**. Sopimusta päivitetään tarvittaessa vuoden 2021 alussa. Kirkon tuki Ortodoksisten nuorten liitolle on 140 000

euroa vuodessa. Tuen määrä päätetään arvioinnin jälkeen kirkolliskokouksen myöntämän budjetin rajoissa. **Liitteet 87 a-c.**

Perustelut:

Ortodoksisen nuorten liiton perustehtävä ei ole muuttunut (perustamisvuoden 1943 jälkeen). Se tukee koulun uskonnonopetusta vahvistamalla nuorten osallisuutta ja identiteettiä. Liiton oman selvityksen mukaan toimintaan osallistuvat nuoret ovat sitoutuneita.

Liitto kouluttaa ortodoksisen kirkon nuoria kerhon- ja leirinohjaajia, julkaisee materiaaleja kerhojen ja koulun uskonnonopettajien käyttöön. Liiton toiminta on tärkeää etenkin niille seurakunnille, joilla ei ole nuorisotyöhön palkattua henkilökuntaa.

Kirkon uusi strategia hyväksytään kirkolliskokouksessa marraskuussa 2020. Koska strategian linjauksia ei ole vielä tiedossa, tulee ONL sopimusta tarkastella vuoden 2021 alussa uudelleen ja päivittää se, mikäli on tarpeen.

Päätös:

Asia päätettiin jättää pöydälle jatkovalmistelun vuoksi.

Muut asiat

88

Suomen ortodoksisen kirkkomuseon säätiön taloudellinen tilanne

Esitys:

Kirkollishallitus keskustelelee museon taloudellisesta tilanteesta.

Päätös:

Palvelukeskuksen lakimies kertoi kirkkomuseon säätiön tämän hetkisestä taloudellisesta tilanteesta ja tarkempi kuvaus asiasta tuodaan kirkollishallituksen 22.10.2019 istuntoon.

Huomionosoitukset

89

Metropoliitta Arsenin myöntämät siunauskirjat:

Maritta Levy	6.9.2019
Helena Mehtonen	6.9.2019
Anitta ja Markku Julkunen (yhteinen)	6.9.2019

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Tiedoksi 90

- a) Kirkon lausunto taloudellisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevasta kansainvälisestä yleissopimuksesta (ICESCR); Suomen seitsemännen määräaikaisraportin laatiminen, **liite 90a.**
- b) Kirkon lausunto työryhmän ehdotuksesta valtionhallinnon tehostetun viestinnän ohjeeksi - Viestintä normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa, **liite 90b.**
- c) Verohallinnon kirje seurakunnille, **liite 90c.**

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Pöytäkirjan tarkastajat 91

Esitys:

Istunnon pöytäkirjan tarkastavat metropoliitta Elia ja Matti Tolvanen ja asiakohdan 79 osalta Matti Tolvasen sijasta Hannele Meskus.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Leo
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Pöytäkirjan tarkastajat

Metropoliitta Elia

Matti Tolvanen

Hannele Meskus

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jari Rantala

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 8.10.2019 pöytäkirja on tarkastettu sähköpostilla 9.10.2019 ja todettu se kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon nettisivuille 9.10.2019 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.

